

Yttrande cykelvägsplan för Skåne 2018-2029

Sammanfattning yttrande sydöstra Skånes kommuner

Utbyggnadstakten av cykelvägsinfrastrukturen tar lång tid och många av sydöstra Skånes utmaningar och prioriteringar avseende säkra cykelvägar finns inte med i prioriteringen. Kommunerna vill se en snabbare utbyggnadstakt med fokus på koppling tätort - landsbygd. Förutsättningar måste finnas för att kunna göra säkra miljövänliga val och för att uppnå färmedelsfördelningen på 19% för cykel. Många satsningar ligger sent i prioriteringsgrupperna, vilket kan fördyra objekt och risken för att objektet inte genomförs blir stor. Sydöstra Skåne vill se en ökad satsning på de objekt som påtalats av kommunerna i tidigare dialoger. Byggnationen av cykelvägar går långsamt och objekten borde prioriteras tidigare.

Mer ingående beskrivningar och kommentarer på objekten finns i stycket; *“Sydöstra Skånes kommuners yttrande över förslag till Cykelvägsplan för Skåne 2018 - 2029”*

Ärendebeskrivning Cykelvägsplan för Skåne 2018-2029

I framtagandet av cykelvägsplanen har fyra utgångspunkter varit vägledande i arbetet; regeringsuppdraget om att ta fram en regional transportinfrastrukturplan, den förra cykelvägsplanen, Cykelstrategi för Skåne och kommunala önskemål.

Samtliga objekt från Cykelvägsplanen för Skåne 2014-2025 där avtal eller avsiktsförklaring finns mellan kommunen och Trafikverket har flyttats över till Cykelvägsplanen för Skåne 2018-2029. Resterande objekt har omprövats för att matcha de strategiska målen i Cykelstrategin för Skåne.

Cykelstrategin för Skåne visar prioriteringar och riktning för cyklingen i Skåne och den innehåller mål för hur cyklingen ska öka hos både vuxna och barn. Cykelvägsplanen är viktig för tre insatsområden i cykelstrategin;

- Investera i regionalt viktiga stråk och leder
- Förbättra kopplingen mellan cykel och kollektivtrafik
- Öka säkerheten för cyklister

Cykelvägsplanen för Skåne berör investeringar utmed det statliga vägnätet och medfinansiering till cykelinvesteringar på det kommunala vägnätet. Undantaget från planen är eventuella cykelvägar längs europavägar eller järnvägar. Dessa är statliga, men beslutas nationellt.

Skånes cykelinfrastruktur kan delas in i fyra kategorier;

1. **Den cykelbara infrastrukturen** - Alla vägar där det är tillåtet och lämpligt ur trafiksäkerhetsperspektiv att cykla.
2. **Basnätet för cykling** - Ett nät som binder samman alla tätorter och betydande målpunkter i Skåne. Över hälften av relationerna i basnätet bedöms acceptabla att cykla på. Där det finns brister är det inte motiverat att anlägga en separerad cykelväg eftersom antalet cyklister är för få. Basnätet för cykling bygger på den cykelvägvisningsplan som trafikverket tagit fram under 2017.
3. **Prioriterade cykelnät** - Basnät för cykel där det finns störst potential att attrahera många cyklister och där det finns störst potential för arbetspendling. Stråken delas upp i cykelstråk med stor potential och cykelstråk med medelstor potential, antingen är flödena stora i stråken eller kan bli stora om infrastrukturen byggs ut. Det prioriterade nätet ska i första hand bestå av separerad cykelväg men i vissa fall kan samma funktion uppnås i blandtrafik. Målet är att hela det prioriterade nätet för cykel ska vara utbyggt till god standard år 2030.
4. **Lednät för cykling** - Syftet med lednätet är att skapa sammanhängande stråk av cykelleder som stärker Skåne som destination för cykelturism. Det finns två nationella cykelleder i Skåne; Kattegattleden och Sydostleden. Den kommande Sydkustleden som binder samman dessa två är ännu inte färdigställd, men pekas ut som kommande objekt.

Dialoger

För att veta vilka objekt som ska åtgärdas har Region Skåne tillsammans med Trafikverket och de skånska kommunerna identifierat totalt tvåhundra brister. Att åtgärda samtliga skulle kosta cirka 2,5 miljarder kronor. De brister som inte har identifierats eller påtalats har inte utretts i processen.

Cykelsatsningar i Skåne

Potten för cykelsatsningar är **765 miljoner kronor** under planens 12-års period. Summan fördelas mellan investeringar utmed det statliga regionala vägnätet och investeringspotter för standardhöjning av cykelstråk samt medfinansiering av kommunal cykelinfrastruktur. 450 miljoner kronor är fördelade på cykelobjekt längs det statliga regionala vägnätet, kommunerna står för hälften av kostnaden, vilket innebär att ungefär 80 objekt istället för 40 objekt kan färdigställas under planperioden.

Den största delen av cykeltrafiken sker på det kommunala vägnätet och därför satsas 225 miljoner kronor på statlig medfinansiering till kommunerna. Utöver dessa pengar finns även möjlighet att söka stadsmiljöavtal och klimatklivet. 60 miljoner kronor är avsatta för standardhöjning på statliga cykelvägar.

Prioritering av objekt

Med utgångspunkt i fyrstegsprincipens resonemang har fem prioriteringsgrunder fastställts för att välja ut vilka brister som ska åtgärdas som namngivna objekt i objektlistan.

- Alternativ saknas
- Potential för många cyklister
- Barn och ungas cyklande
- Binda samman stråk
- Trafiksäkerhet

Utöver detta ska även objekten ha god geografisk fördelning i Skånes fyra hörn.

Objekten är fördelade i fyra grupper baserade på när i tiden de ska genomföras.

- Grupp 1 år 2018-2020
- Grupp 2 år 2021-2023
- Grupp 3 år 2024-2026
- Grupp 4 år 2027-2029

För sydöstra Skåne utpekade objekt:

Grupp 1 år 2018 - 2020

- Brösarp - Simrishamn (Sydostleden) 2019
- Hemmestorp - Veberöd 2020

Grupp 2 år 2021 - 2023

- Hammar - Skillinge

Grupp 3 år 2024-2026

- Gärsnäs - Ö Tommarp
- Simrishamn - Ö Tommarp
- Sjöbo - Tolånga
- Ramsåsa - Tomelilla
- Löderup - Löderups strandbad
- Sjöbo - Sövde
- Skurup - Skivarp
- Abbekås - Skivarp

Grupp 4 2027 - 2029

- Köpingsbro - Stora Köpinge

Standardhöjning på stråk

Potten syftar till att med smärre åtgärder höja standarden på befintligt stråk. I huvudsak gäller detta det prioriterade nätet och lednätet för cykling. De åtgärder som berör lednätet för cykling gäller främst en upprustning av Kattegatleden, Sydostleden och Sydkustleden. Några regionala leder har hittills inte fastställts, men kan komma att bli aktuellt för potten.

Med utgångspunkt i bristinventeringen som har gjorts för det prioriterade nätet och med kommunala önskemål kommer en handlingsplan att tas fram av Region Skåne och Trafikverket i dialog med berörda kommuner. Brister som är identifierade och ska finansieras inom potten för Sydöstra Skåne är;

- Temporär trafiksäkerhetshöjande åtgärder mellan cykelvägens slut och Hammar i Ystads kommun (lednätet).
- Generella standardhöjande åtgärder på prionätet, exempelvis korsningar.

Statlig medfinansiering till kommunal cykelinfrastruktur

I potten har det avsatts 225 miljoner kronor under planperioden. Bidragen kräver en kommunal medfinansiering på 50%. Potten hanterar cykelrelaterade åtgärder för förbättrad miljö - trafiksäkerhet på kommunala gator och vägar (förordning 2009:237).

Enligt förordningen kan statlig medfinansiering beviljas till;

- Gång - och cykelanslutningar till hållplatser
- Cykelparkeringar
- Åtgärder för överflyttning från personbil till gång, cykel eller kollektivtrafik
- Trafiksäkring av korsningar
- Separeringsåtgärder för oskyddade trafikanter
- Trafiksäkerhetshöjande och hastighetssänkande gångpassager
- Transportinformatikåtgärder
- Belysning

Prioriteringar i potten för statligt bidrag till kommunal cykelinfrastruktur;

- Kopplingar till kollektivtrafik
- Binda samman stråk
- Barn och ungas cyklande

Sydöstra Skånes kommuners yttrande över förslag till Cykelvägsplan för Skåne 2018 - 2029

Nedan redovisas Sydöstra Skånes objekt i planen. Både prioriterade objekt och objekt som inte har prioriterats under perioden redovisas. De objekt som inte har prioriterats i någon grupp bör ligga i prioriterade brister att utreda vidare. Vid utredning av de prioriterade bristerna som identifieras i RTI-planen bör separerad gång- och cykelväg vara ingående del i åtgärdsvalsstudierna och en självklar åtgärd vid ny- eller ombyggnation.

Prioriterade objekt i Cykelvägsplanen för Skåne 2018 - 2029

Simrishamn

- **Brösarp - Simrishamn 2019**

- **Hammar - Skillinge 2021 - 2023**

Sträckan är beslutad och finansierad. Vi vidhåller beslut att denna ska färdigställas till 2020, med sträckning längs med kusten.

- **Gärnsås - Ö Tommarp 2024 - 2026.**

Cykelvägen skulle byggas redan när tåget slutade göra uppehåll på Tommarps station år 2002. Region Skåne har tidigare lovat att denna cykelväg ska komma till stånd, såväl 2019 (i samband med att stationen i Gärnsås byggs om) som 2021. Motivering saknas för att åter igen nedprioritera sträckan, till tidigast 2024. Cykelvägen uppfyller flertalet av prioriteringsgrunderna för statligt prioriterade regionala objekt. Det finns potential för många cyklister då Tommarp och dess omland binds ihop med den större tätorten Gärnsås, som har tågstation, skola, vårdcentral och annan samhällsservice. Den har även möjlighet att binda samman stråket mot Hammenhög/Borrby. Framförallt ökar det trafiksäkerheten, eftersom det idag inte finns ett alternativ till cykling och hastigheten på vägen är 90 km/h.

Ställningstagande: Sydöstra Skånes kommuner hänvisar till tidigare besked från Region Skåne och hävdar att cykelvägen omprioriteras till grupp 2, år 2021-2023.

- **Simrishamn - Ö Tommarp 2024 - 2026**

Sjöbo

- **Hemmestorp - Veberöd 2020**

Avtal tecknat mellan Trafikverket samt Sjöbo och Lunds kommuner. Framtagande av vägplan pågår.

- **Sjöbo - Tolånga 2024 - 2026**

I objektet väg 11 Sjöbo (Anklam) - Tomelilla (Ramsåsa) bör cykelstråket Sjöbo-Tolånga ingå i vägprojektet eftersom den är en del av cykelstråket längs nämnda sträcka av väg 11. Genom detta projekt kommer även omkringliggande orter att kopplas samman med denna gång- och cykelväg genom cykling i blandtrafik på det lågtrafikerade nätet. Sjöbo kommun kommer att bygga gång- och cykelväg längs den kommunala gatan Tolångavägen, som kopplar samman med detta projekt. Därmed kommer cykelväg att byggas in till Sjöbo centrum.

- **Sjöbo - Sövde 2024 - 2026**

ÅVS är genomförd. Sjöbo-Sövde kopplar till nyligen byggd cykelväg Sövde-Blentarp och ger därmed säker och cykelvänlig koppling till Sjöbo.

Tomelilla

- **Ramsåsa - Tomelilla 2024 - 2026**

Sträckan är av stor vikt för att koppla ihop Ramsåsa by med hållplatsläge vid svampakorset samt för vidare säker cykling till Tomelilla centralort med tågstation och annan samhällsservice. Sträckan angör även andra viktiga besöksmål såsom Tosselilla, Kronoskogen och Fyledalen.

Ystad

- **Hammar - Skillinge 2021 - 2023**

Sträckan är beslutad och finansierad. Vi vidhåller beslut att denna ska färdigställas till 2020, med sträckning längs kusten.

- **Löderup - Löderups strandbad 2024 - 2026**

- **Köpingebro - S Köpinge 2027 -2029**

Objekt som inte prioriterats under planperioden 2018-2029, men aktuella önskemål från Sydöstra Skånes kommuner.

Simrishamn

- **Hammenhög - Hannas.**

Sträckan saknas för att uppnå säker cykelväg mellan kommunhuvudorterna Simrishamn och Ystad. Sträckan är prioriterad i Översiktsplanen för Simrishamn. (Sidan 101 objekt Hammenhög - Hannas, felstavning.)

- **Gärsnäs - Smedstorp**

Sträckan bör ingå som en del i kommande utredning av brister på riksväg 11, Tomelilla - Simrishamn. Sträckan kopplar ihop tågstationen med omlandet, boende på landsbygden måste kunna ta sig tryggt och säkert till och från kollektivtrafiknoderna, med hela-resan-perspektivet. Längs med stråket ansluter även expressbusslinje 5, ett stråk som ingår i ett av de utpekade superbussstråken. Såväl antalet potentiella cyklister som potentiell arbetspendling är relativt hög för sträckan, vilket även det bör motivera en cykelväg.

- **Borrby - Gärsnäs**

Sträckan binder ihop tre större orter i kommunen, boende, skolor och affärer m.m. Samtidigt binder det ihop Hammenhög/Borrby med tågstationen i Gärsnäs, samt busslinjenätet mellan Hammenhög-Borrby.

- **Rörum - Sankt Olof**

Sträckan förbinder byarna med det framtida superbuss hållplatsläget och ger även koppling till havet. Sträckan är prioriterad i Översiktsplanen för Simrishamn.

Sjöbo

- **Anklam - Ramsåsa**

I samband med ombyggnad av väg 11 mellan Sjöbo (Anklam) och Tomelilla (Ramsåsa) måste en trafiksäker koppling för cyklister skapas. Om sträckan Sjöbo-Tolånga läggs in i vägprojektet finns en trafiksäker koppling på denna del. Dock måste trafiksäker cykling skapas till superbuss hållplatserna i Röddinge och Anklam. Till Anklam kan Sjöbo-Tolånga kopplas till hållplatsläge Anklam genom cykelväg längs väg 1026 mot Vanstad fram till korsningen med väg 1028 mot Tolånga (ca 800 meter) för fortsatt cykling till Tolånga i blandtrafik på det lågtrafikerade nätet.

Trafiksäker koppling för cyklister till hållplatslägena Röddinge och Anklam bör vara en prioriterad brist och ingå i vägprojektet väg 11 Sjöbo (Anklam) - Tomelilla (Ramsåsa).

- **Blentarp - Hemmestorp**

Sträckan Blentarp - Hemmestorp bör vara en prioriterad brist i cykelvägsplan 2018-2029 eftersom den är en felande länk mellan Blentarp och pågående cykelväg Hemmestorp-Veberöd. I Hemmestorp pågår permanent bosättning i de olika fritidsområdena och ca 60 % är permanentboende där. Ny detaljplan har tagits fram och byggnation av ett 40-tal bostäder är på gång. Trafiksäker cykling bör skapas till skola, kollektivtrafik, kommunal och kommersiell service i Blentarp, samt till besöksmål som t.ex. Kulturens Östarp.

Tomelilla

- **Brösarp - Eljaröd.**

Enligt utförd ÅVS för sträckan går vissa delar av sträckan på befintliga och asfalterade enskilda vägar där ingen åtgärd är nödvändig. Vissa delar av sträckan följer befintliga skogs- och småvägar som behöver åtgärdas och uppgraderas. Där befintliga alternativ saknas är förslaget att anlägga ny separerad cykelväg längs väg 19.

Vi ställer oss frågande till varför objektets tagits bort från prioriteringslistan, då den låg prioriterad till 2018 i nuvarande cykelvägsplan. Objektet bör lyftas in i prioriteringslistan igen, speciellt de delar som saknar trafiksäkra alternativ för cykling.

- **Lunnarp - Smedstorp.**

Sträckan bör ingå som en del i kommande utredning av brister på riksväg 11, Tomelilla - Simrishamn. Sträckan kopplar ihop tågstationen med omlandet. Boende på landsbygden måste kunna ta sig tryggt och säkert till och från kollektivtrafik noderna. I Smedstorp ansluter även expressbusslinje 5, ett stråk som ingår i en av de utpekade superbustråken. Antalet cyklister är relativt högt för sträckan, vilket bör motivera en cykelväg. I sträckan Lunnarp - Tomelilla hänvisas till omvägskvoten, vilket värde vi önskar få ta del av.

- **Lunnarp - Tomelilla.**

Sträckan bör ingå som en del i kommande utredning av brister på riksväg 11, Tomelilla - Simrishamn. Alternativ saknas, potentialen för många cyklister är hög, barn och unga kan cykla till/från skolan i Tomelilla tätort, det binder samman stråk och trafiksäkerheten ökar. Objektet kopplar framförallt ihop tågstationen med omlandet, boende på landsbygden måste kunna ta sig tryggt och säkert till och från kollektivtrafik noderna. I Lunnarp vid väg 11, ansluter även expressbusslinje 5, ett stråk som ingår i en av de utpekade superbustråken. Antalet cyklister är högt för sträckan (51 cyklister enkel väg), vilket motiverar en cykelväg. Arbetspendlingen med cykel har stor potential. Sträckan är cirka 6 km, vilket är rimligt för cykelpendling. Antalet uppskattade cyklister enkel väg är 51 stycken. I motiveringen hänvisas till omvägskvot 1,4, vilket är precis acceptabelt. Frågan är här om det bara är sträckan som mäts, eller om trygghet och tillgänglighet också värderas.

Ystad

- **Glemmingebro - Nybrostrand.**

(Felstavning på Glemmingebro (Glimmingebro/Glimminge) på ett flertal ställen.)

Leden ansluter till Sydkustleden på samma sätt som Löderup - Löderups strandbad.

Motivering av beslut stämmer ej. Det saknas säker cykelled Stora Köpinge till Köpingebro och detta är heller inte en relevant alternativ väg p.g.a. för lång omväg.

- **Hedeskoga - Sövestad.**

Enligt bilagan är objektet ej prioriterat, men vägplan finns och upphandling pågår. Det ska bara tilldelas entreprenör. Detta bör ändras i bilagan.

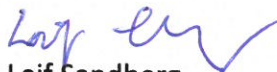
- **S. Herrestad - Ystad.**

Enligt bilagan är objektet ej prioriterat, men beslut är taget och byggnation påbörjas under 2017. Detta bör ändras i bilagan.

För kommunerna i sydöstra Skåne – kommunalråd och oppositionsråd från Ystads kommun, Simrishamns kommun, Tomelilla kommun och Sjöbo kommun

Kent Mårtensson
Ystad

Leif Sandberg
Tomelilla

Magnus Weberg
Sjöbo

Karl-Erik Olsson
Simrishamn

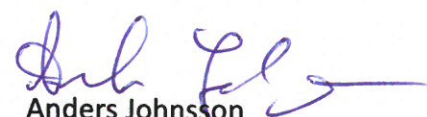
Kristina Bendz
Ystad

Torgny Larsson
Tomelilla

Cecilia Olsson Carlsson
Sjöbo

Anders Johnsson
Simrishamn